

OD REDAKCJI

Książka drukowana jako medium stanowi ważny element w dziejach europejskiej kultury. Historia jej samej jako przedmiotu materialnego, a także jej oddziaływania na życie kulturalne i społeczne cieszy się dziś znów wzmożonym zainteresowaniem. Teksty zawarte w niniejszym zeszycie „Terminusa” stanowią tego najlepsze potwierdzenie. Są one owocem seminarium zatytułowanego „Metodologie badań nad drukarniami XV–XVIII w. oraz ich produkcją wydawniczą”, które odbyło się 14 marca 2019 roku na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zgromadziło ono kilkudziesięciu badaczy z całej Polski i stało się forum ciekawych dyskusji. Przedstawione poniżej artykuły są warte uwagi nie tylko ze względu na problematykę, której dotyczą, ale przede wszystkim dlatego, że ich autorki, zgodnie z założeniem marcowego seminarium, odsłaniają tajniki swojego naukowego warsztatu.

Artykuł Justyny Kiliańczyk-Zięby dotyka bardzo ciekawego, choć dotychczas rzadko obecnego w literaturze przedmiotu problemu książek zaginionych. W kategorii tej można umieścić liczne wydania dzieł cieszących się kilkaset lat temu największym zainteresowaniem czytelników. Będąca tematem artykułu *Fortuna abo Szczęście* Stanisława z Bochnie Gąsiorka, książka wyjątkowo popularna w XVI i XVII wieku, do niedawna znana była uczonym tylko z unikatowych egzemplarzy późnych edycji. Autorka w swoim tekście zdaje relację z bibliograficznego dochodzenia, które przyniosło odkrycie nienotowanego dotychczas w bibliografiach wydania tego dzieła, i przedstawia metodę, za której pomocą można częściowo rekonstruować kształt typograficzny zaginionych edycji.

Anonimy typograficzne, będące tematem artykułu Agnieszki Franczyk-Cegły, to następne z szeregu zagadnień przysparzających wielu trudności bibliografom i historykom książki. Autorka podjęła próbę usystematyzowania kwestii metodologicznych związanych z badaniem książek, bardzo licznych zwłaszcza w wieku XVII, których drukarze nie umieścili swojego nazwiska na karcie tytułowej albo w kolofonie.

Trzeci artykuł, autorstwa Elżbiety Zarych, dotyka problemów bibliograficznych związanych z osiemnastowiecznymi wydaniem literatury przeznaczoną dla młodszych czytelników. Autorka kreśli obraz szybko rozwijającego się wówczas typu publikacji i pokazuje trudności (m.in. nieścisłości w istniejących spisach bibliograficznych oraz kłopoty z ustalaniem źródeł tekstów, ich autorów, tłumaczy i adresatów), z jakimi boryka się badacz książek dla dzieci z tego okresu.

Zeszyt zamyka przygotowana przez Krzysztofa Obremskiego recenzja opracowania Grzegorza Trościńskiego *Okolicznościowa poezja polityczna okresu bezkrólewia po śmierci Jana III Sobieskiego* (Rzeszów 2019).

Zapraszam do lektury!
Magdalena Komorowska